

Cures en infermeria a l'adult I

2014/2015

Codi: 101794

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500891 Infermeria	OB	2	1

Professor de contacte

Nom: Maria Cònsul Giribet

Correu electrònic: Maria.Consul@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Manuel Quintanilla Martínez

Rafaela Blanco Sánchez

Antonia Arceciado Marañón

Prerequisits

Aquesta assignatura no contempla prerequisits

Objectius

Es tracta d'una assignatura emmarcada dins de la matèria de la Infermeria Clínica i s'imparteix en el primer semestre de segon curs.

OBJECTIU GENERAL:

Proporcionar a l'estudiant els coneixements, habilitats, actituds i valors necessaris per ajudar a les persones adultes que viuen un procés de salut i necessiten ajuda experta i competent, en les besants preventiva, curativa i rehabilitadora en el procés d'hospitalització, i fins aconseguir autonomia per tenir cura i prendre decisions sobre la seva salut.

OBJECTIUS ESPECÍFICS:

En finalitzar l'estudi de les diferents unitats temàtiques l'alumne haurà de ser capaç de:

- Relacionar els factors etiològics i els mecanismes fisiopatològics amb les manifestacions clíniques dels problemes de salut més prevalents en els adults pel que fa a la seva seguretat en el proés d'hoispitalització, en el procés quirúrgic, en alteracions ingesta-eliminació, i en alteracions de mobilitat.
- Relacionar les dades que es poden obtenir en la valoració -mitjançant l'observació, l'entrevista i l'exploració física- amb els problemes de salut de la persona atesa.
- Analitzar la informació obtinguda en la valoració de la persona atesa per identificar els diagnòstics infermers, els problemes interdependents i els d'autonomia.
- Definir objectius per les activitats planificades que permetin l'avaluació de la seva idoneïtat.
- Considerar l'optimització del sistema sanitari proporcionant cures de màxima qualitat.

Competències

- Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.
- Demostrar que es comprenen, sense prejudicis, les persones: considerar-ne els aspectes físics, psicològics i socials, com a individus autònoms i independents; assegurar que es respectin les seves opinions, creences i valors, i garantir el dret a la intimitat, a través de la confidencialitat i el secret professional.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua
- Fomentar estils de vida saludables, l'autocura, donant suport al manteniment de conductes preventives i terapèutiques.
- Identificar, analitzar i prendre l'opció resolutiva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.
- Oferir una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones ateses, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen a les normes legals i deontològiques aplicables.
- Planificar i dur a terme cures infermeres dirigides a persones, famílies o a grups, orientades als resultats en salut, i avaluar-ne l'impacte a través de guies de pràctica clínica i assistencial que descriuen els processos pels quals es diagnostica, tracta o cuida un problema de salut.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar les intervencions infermeres i justificar-les amb evidències científiques i aportacions d'experts que les sustenten.
2. Argumentar amb evidències científiques quines són les cures infermeres més idònies per a fer una atenció professional adequada a les necessitats de salut de les persones.
3. Argumentar les intervencions infermeres amb evidència científica.
4. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
5. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
6. Dissenyar estratègies que considerin els aspectes culturals i que garanteixin el respecte de les opinions, les creences i els valors, així com el dret a la intimitat i el secret professional.
7. Dissenyar plans de cures adequats als problemes d'infermeria més estesos al nostre àmbit.
8. Establir relacions entre els coneixements i la pràctica.
9. Explicar els factors de risc que incideixen en el procés de salut i malaltia.
10. Identificar els factors de risc determinants en el procés de salut-malaltia a nivell físic, emocional i social.
11. Identificar estratègies orientades a la readaptació de la vida diària mitjançant recursos de proximitat i suport.
12. Identificar i comprendre respostes psicosocials enfront de la pèrdua i la mort, i conèixer les mesures oportunes per ajudar les persones i les famílies en aquestes circumstàncies.
13. Identificar i explicar les guies de pràctiques clíniques i assistencials relacionades amb l'atenció de les demandes de salut de les persones durant tot el cicle vital i de les alteracions que es poden presentar, i proporcionar les cures necessàries en cada etapa
14. Identificar les mesures de seguretat davant l'aplicació de les radiacions
15. Identificar les respostes psicosocials de les persones davant de les diferents situacions de salut (en particular, la malaltia i el patiment), i seleccionar les accions adequades per proporcionar-los ajuda.
16. Identificar, analitzar i prendre l'opció resolutiva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.
17. Interpretar els aspectes culturals i els valors que determinen les conductes de salut.
18. Justificar les cures infermeres de qualitat adequades a les necessitats de salut.
19. Justificar les intervencions infermeres amb els processos fisiopatològics.
20. Planificar cures infermeres dirigides a persones, famílies o grups.
21. Plantejar propostes d'anàlisi fonamentades científicament i d'acord amb els recursos
22. Reconèixer les necessitats de salut durant les diferents etapes del cicle vital, des del moment del naixement fins al final de la vida.

23. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Continguts

1. SEGURETAT DEL PACIENT EN EL PROCÉS D'HOSPITALITZACIÓ

- Tipus de riscos a considerar per la seguretat del pacient.
- Concepte d'asèpsia, antisèpsia i esterilització. Tipus antisèptics i desinfectants.
- Tipus de protecció i aïllaments.
- Prevenció i control de la infecció nosocomial.
- Valoració i actuacions per prevenir i cuidar les lesions de la pell: Nafres per pressió; nafres arterials i venoses.
- Procés de cicatrització natural.
- Valoració de les necessitats de dependència i planificació dels ensenyaments d'autocura

2. SEGURETAT DEL PACIENT EN EL PROCÉS QUIRÚRGIC

- Valoració de necessitats, identificació de problemes, planificació de cuidatges a una persona que s'ha de sotmetre a un procés quirúrgic
- Acol·lida i valoració en el procés postoperatori immediat.
- Control del dolor.
- Prevenció de la infecció quirúrgica. Síndrome inflamatori i infecciosa. Valoració de ferides i drenatges.
- Prevenció del xoc.
- Planificació de l'alta hospitalària

3. CUIDATGES D'INFERMERIA A PERSONES AMB PROBLEMES DE D'INGESTA, DIGESTIÓ I ELIMINACIÓ

- Valoració de necessitats, identificació de problemes de dependència, planificació de cuidatges a una persona amb: vòmits; diarrees; restrenyiment i incontinència.
- Prevenció del desequilibri dels líquids corporals: edemes i deshidratació.
- Preparació de la persona que s'ha de sotmetre a procediments diagnòstics i terapèutics: sondatges gàstric, gastroscòpia, colonoscòpia i estomes.
- Prevenció de la infecció urinària.

4.- CUIDATGES D'INFERMERIA A PERSONES AMB PROBLEMES DE MOBILITAT

- Valoració de necessitats, identificació de problemes de dependència, planificació de cures infermeres a una persona amb problemes de mobilitat i alteracions neuromusculars.
- Cuidatges a les persones amb tractaments immobilitzadors: embenats i guixos

Metodologia

Les metodologies emprades seran les següents:

A.- APRENENTATGE BASAT EN PROBLEMES EN GRUP MIXT (ABPGM)

Aquest es du a terme mitjançant sessions tutoritzades i presencials a l'aula per analitzar una situació problema. Amb aquest anàlisi l'estudiant adquireix habilitats per afrontar problemes, prioritzar i cercar informació, prendre decisions i avaluar la seva activitat. La característica de l'ABPGM és que la primera sessió es realitza amb la totalitat del grup classe amb un professor/a i les dues restants en seminaris especialitzats en grups reduïts amb un professor/a cadascun.

Primera sessió de tutoria: dirigida pel professor/a responsable de l'assignatura durant 4 hores.

- Pas 1: Anàlisi de la situació (1hora). Primer treball en grups: La finalitat d'aquest treball de grup és que, a partir del coneixement que es té, s'identifiqui tot el què es considera que s'ha d'aprendre i que estigui relacionat tant amb el problema plantejat com amb els resultats d'aprenentatge. El grup ha de confeccionar un llistat de les preguntes que hagin sorgit en l'anàlisi de la situació. Tot seguit, amb el llistat de preguntes, s'establirà un ordre de prioritat en funció de la seva rellevància relacionada amb els resultats d'aprenentatge.

- Pas 2: Posta en comú de preguntes (50 minuts). Primera sessió plenària: Un representant de cada grup comparteix amb la resta de la classe dues o tres preguntes escrivint-les a la pissarra. Posteriorment s'analitzen, s'ordenen per temàtica i/o seguint el procés d'atenció d'infermeria i es fa una prioritització en relació a la rellevància respecte als resultats d'aprenentatge.

Descans: (20 minuts)

- Pas 3: Pla de treball (40 minuts). Segon treball en grups: L'objectiu és elaborar un pla de treball en concordància amb les preguntes prioritzades en el plenari. Finalment, s'han d'identificar possibles fonts d'informació.

- Pas 4: Posta en comú del pla de treball (60 minuts). Segona sessió plenària: L'objectiu és dissenyar a la pissarra el pla de treball que tindrà una part comuna per a tots els grups i amb aquells aspectes que han pogut interessar a cada grup en concret. Per fer-ho, un representant de cada grup comparteix amb la resta de la classe les preguntes, el pla de treball elaborat i les possibles fonts on cercaran informació.

- Pas 5: Selecció de temes d'estudi (10 minuts). Sessió plenària: E/l'al docent recomana aquells temes que considera que han de ser d'estudi individual. Es pot suggerir fonts d'informació. Cada grup haurà d'enviar el seu pla de treball al professor/a corresponent.

Segona sessió de tutoria: En aquesta el grup discuteix les estratègies individuals de cerca i les fonts de consulta utilitzades per valorar críticament la informació recollida (la fiabilitat de les fonts, els mètodes d'investigació utilitzats, els mètodes estadístics aplicats,...). Es discuteix el pla de treball planificat, on tots els components han de tenir l'oportunitat d'explicar la informació que han estudiat. Aquesta posta en comú permet fer una avaluació crítica i correcció del coneixement previ, alhora que avaluar críticament els raonaments del problema. També, l'abstracció dels principis i els conceptes que puguin ser aplicats a altres situacions anàlogues.

Tercera sessió de tutoria: En aquesta s'analitza la situació-problema treballada i es fa una síntesi de l'aprenentatge i objectius assolits. Es tracta de contestar les següents preguntes: Què és el que s'ha après de nou treballant el problema? Com es relaciona aquest aprenentatge amb els objectius? Quins principis o conceptes nous s'han discutit? Quins s'han après? Del que s'ha après, què ajudarà a entendre diferents problemes o situacions en el futur? Quines àrees d'aprenentatge es van identificar però no es van treballar? Preguntes totes elles que permeten identificar el coneixement assolit i el que encara resta pendent. Finalitza la sessió amb l'autoavaluació, l'avaluació entre iguals i la del professor/a.

B.- CLASSES AMB METODOLOGIA CENTRADA EN L'ESTUDIANT

Es contemplen classes amb tot el grup de matrícula amb una metodologia cooperativa d'aula invertida amb l'objectiu que l'estudiant tingui oportunitat de fer un aprenentatge més significatiu que en una classe expositiva. En aquest sentit -i amb la consideració que l'aprenentatge sempre és un fenomen individual però que es produeix en un context d'intercanvi amb els altres-, s'estructurarà el desenvolupament de la

classe a partir de conceptes que l'estudiant haurà d'haver estudiat prèviament i que s'hauran explicat bé en el Campus Virtual o en sessions anteriors. El disseny de la classe permet: a) l'avaluació continuada dels coneixements previs que aporta l'estudiant en iniciar la sessió i de la responsabilitat en la gestió del seu aprenentatge, b) treballar en grup reduït per contrastar dits coneixements, c) rebre retroalimentació per part de companys i del/la docent, i d) clarificar i resoldre dubtes a l'hora d'aplicar els coneixements per part del/la docent amb exposicions explicatives.

C.- PRÀCTIQUES DE LABORATORI (PLABS)

Les pràctiques de laboratori es realitzen en espais especialitzats i permeten l'adquisició d'habilitats clíniques mitjançant la manipulació simulada de procediments i tècniques. S'hi desenvoluparan les tècniques i procediments bàsics abans de la pràctica clínica als centres assistencials en el Pràcticum II)

d.- TUTORIES INDIVIDUALITZADES

Les tutories individualitzades que -en cas de detectar alguna dificultat de seguiment dels aprenentatges- es podran concretar contactant prèviament per e-mail amb el professorat responsable.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Aprenentatge Basat en Problemes (Seminaris)	16	0,64	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23
Pràctiques de laboratori	12	0,48	8, 21
Teoria (TE)	26	1,04	1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 18, 19, 21, 22, 23
Tipus: Autònomes			
Estudi autònom	89	3,56	1, 2, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 17, 18, 22, 23

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura contempla els següents apartats:

1. L'avaluació formativa de l'ABPGM suposa el 50% de la nota final. Consisteix en una avaluació oral en finalitzar cadascuna de les situacions/problema i una escrita mitjançant un informe que el tutor/a lliura en acabar la unitat i que és compartit per les assignatures integrades. L'objectiu d'aquesta avaluació és que serveixi d'estímul de l'aprenentatge per retroalimentar el procés. Es contemplen quatre dimensions: la responsabilitat, les habilitats d'aprenentatge, la comunicació i el treball en grup.

2. L'avaluació continuada de les sessions de classe que suposa un 10% de la nota final. S'avalua els continguts que l'estudiant aporta en els diferents moments avaluatius de la sessió d'aula invertida i la participació en les activitats que s'hi programi.

4. La prova escrita suposa el 30% de la nota final. Té com objectiu avaluar l'adquisició de coneixements de l'assignatura i l'autonomia per plantejar l'anàlisi de problemes. Aquesta avaluació és dura a terme mitjançant un examen escrit donant resposta a preguntes obertes i/o tancades relacionades amb els casos treballats de manera integrada al llarg de la unitat. En aquesta prova s'avaluarà també competències transversals com: expressió escrita, coherència argumental i la gestió del coneixement seleccionat.

5. Les pràctiques de laboratori són obligatòries i comptabilitzen un 10% de la nota final. S'avalua l'assistència i aprofitament responsable de les sessions. Cada falta d'assistència restarà un 0,25 de la nota final.

OBTENCIÓ DE LA QUALIFICACIÓ FINAL

El requisit per a l'obtenció de la nota final és haver-se presentat a totes les parts avaluatives. Es considerarà no presentat, de totes les assignatures integrades que configuren la unitat, quan l'estudiant hagi faltat al 30% de les sessions d'ABPGM.

Segons l'acord 4.4 del Consell de Govern 17/11/2010 de la normativa d'avaluació, les qualificacions seran:

Del 0 a 4,9 = Suspens

Del 5,0 al 6,9 = Aprovat

Del 7,0 al 8,9 = Notable

Del 9,0 al 10= Matrícula d'Honor

L'estudiant té dret a la revisió de les proves d'avaluació. Per a tal fi es concretarà la data al campus virtual.

La valoració de les situacions especials i particulars serà valorada per una comissió avaluadora configurada a tal efecte.

Els estudiants que no hagin superat l'assignatura per mitjà de l'avaluació continuada es podrà presentar a una prova final de síntesi.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Aprenentatge Basat en Problemes	50 %	2,5	0,1	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23
Avaluació continuada a les sessions de classe	10	2	0,08	1, 2, 3, 5, 8, 10, 18, 19, 23
Prova escrita	30%	2,5	0,1	1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23
Pràctiques de laboratori	10%	0	0	4, 8, 9, 10, 19, 21

Bibliografia

Donat que una de les competències generals que es pretén és que l'estudiant desenvolupi estratègies per a un aprenentatge autònom (CG2), i que l'activitat dirigida pel docent és l'Aprenentatge Basat en Problemes (ABP), no s'especifica la bibliografia.

En l'ABP l'estudiant ha de fer-se competent en la cerca d'informació i lectura crítica de la mateixa. En la primera sessió i en funció del pla de treball plantejat, els estudiants esbrinen quines són les fonts d'informació adients per al seu pla de treball. En la segona sessió expliquen les dificultats que han tingut en la cerca i confronten les troballes i evidències. En funció d'aquest treball compartit raonen la idoneïtat o no, de la mateixa.

Aquests són els raonaments fonamentals pels quals no es considera oportú que el professorat presenti un llistat específic de bibliografia.

Pel que fa a les pràctiques de laboratori, el material docent estarà disponible al Campus Virtual de l'assignatura.

Per a les sessions de classe és presentarà al Campus Virtual els documents recomenats per realitzar l'estudi previa a les classes.